

ΕΤΟΣ 56ον

2 Νοεμβρίου 2008

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 44 (2892)

ΚΟΛΑΣΗ ΕΙΝΑΙ Η ΑΜΑΡΤΙΑ

Ἡ σημερινή περικοπή εἶναι συνέχεια τῆς παραβολῆς τοῦ ἄδικου διαχειριστοῦ (Λουκ. 16,1-13) καί μπορεί νά θεωρηθεῖ ὡς συμπλήρωσή της. Θέμα καί τῶν δύο περικοπῶν εἶναι ὁ πλοῦτος καί ἡ χρησιμοποίησή του ἀπό τόν ἄνθρωπο. Ὅμως ὁ Ἰησοῦς Χριστός στή σημερινή περικοπή ἀσχολεῖται ὄχι τόσο μέ τά συμβαίνοντα μέσα ἢ ἔξω ἀπ' τό σπίτι τοῦ πλουσίου, ὅσο μέ ἐκεῖνα πού θά λάβουν χώρα μετά τόν θάνατό του.

Ἡ τιμωρία τῆς ἀμαρτίας

Ἡ ἀμαρτία τιμωρεῖται καί σέ αὐτή καί στήν ἄλλη ζωή. Οἱ τιμωρίες τῆς παρούσας ζωῆς ἔχουν κυρίως παιδαγωγικό χαρακτήρα. Ἡ «εὐτυχία» τοῦ ἀμαρτωλοῦ πάνω στή γῆ καί τά βάσανα τοῦ δίκαιου εἶναι καταστάσεις, πού, πολλῆς φορές, δέν ἔχουν μεγάλη διάρκεια. Γενικά ἡ ἀμαρτία δέν μένει ἀτιμώρητη, ἀφοῦ ὁ μισθός πού δίνει ἡ ἀμαρτία εἶναι ὁ θάνατος (Ρωμ. 6,23). Ὁ Θεός εἶναι ὁ χορηγός τῆς ζωῆς, δίκαιος καί φιλόανθρωπος. Συγχωρεῖ τίς ἀνθρώπινες ἀμαρτίες μας, ἀλλά καί ἀποδίδει στόν καθένα ἀπό ἐμᾶς σύμφωνα μέ τά ἔργα του.

Σίγουρα ἡ παρούσα ζωή εἶναι ὁ χρόνος ἐκδήλωσης τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ μέλλουσα τῆς δικαιοσύνης καί τῆς ἐξετάσεως, ὑπογραμμίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἐκεῖ περιμένει τόν ἄνθρωπο ἕνα φοβερό «δικαστήριο», στό ὁποῖο καί στά μικρότερα ἀμαρτήματα, καθῶς καί στά κατορθώματα τῆς ἀρετῆς, «ἀκριβῆς ἔσται ἐξέταση».

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀμαρτάνει ἀσύστολα χωρίς νά τιμωρεῖται στόν παρόντα κόσμο, νά μήν ἐφησυχάζει, γιατί θά κατακριθεῖ στήν ἄλλη ζωή, ἐνώπιον ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Αἰτία ὅμως τῆς ἀφόρητης κόλασης τοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι ὁ Θεός. Ἡ αἰώνια τιμωρία ἀποτελεῖ ἐπακόλουθο τῆς ἀμαρτίας. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχει νεκρώσει τήν ψυχή του ἀπό κάθε ἐννοια ἀγάπης καί ἔχει διαπράξει βαριές ἀμαρτίες ἀπό ἔλλειψη ἀγάπης στόν Θεό καί στόν συνάνθρωπο, αὐτοκαταδικάζεται γιά τήν αἰώνια τιμωρία.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ις ' 19-31)

Η «δέσμευση» του ανθρώπου από τὰ υλικά ἀγαθὰ

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δὲ τις ἦν, ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος, καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ Ἄδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὄρᾷ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ οὖν σε, Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωσῆα καὶ τοὺς Προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, Πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωσέως καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ, πεισθήσονται.

Βέβαια, ἀφοῦ πέραν τοῦ τάφου δέν ὑπάρχει πλέον δυνατότητα ἁμαρτίας ἢ μετανοίας, θά πρέπει ὁ ἄνθρωπος νά γνωρίζει τήν πράξη τῆς μετανοίας ἤδη ἀπό τήν παρούσα ζωή. Μιά ἀμετανόητη καί πωρωμένη ψυχὴ καθ' ὅλη τήν παρούσα ζωή, πῶς θά μπορούσε νά ἀλλιάξει στάση στή μέλλουσα ζωή; Αὐτό δείχνει καί μία προσεκτικὴ ἀνάγνωση τῆς σημερινῆς περικοπῆς. Ὁ πλούσιος δέν μετανόησε γιά ὅσα εἶχε κάνει στή ζωή· ἡ μεταμέλειά του ἀφορᾷ στήν ἐκεῖ κατασασή του. Ἀκόμα καί τό ρῆμα «θά μετανοήσουν» (στ. 30), πού χρησιμοποιεῖ γιά τὰ ἀδελφία του, τό ἐννοεῖ χρησιμοθηρικά καί ὄχι μέ τήν ἀληθινή ἔννοια τοῦ περιεχομένου τῆς μετάνοιας.

Εἰκονικές πατερικές ἐκφράσεις γιά τήν κόπωση

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέει πῶς ἡ κόπωση εἶναι φοβερό δικαστήριο, γεμάτο φρίκη, ποταμός τοῦ πυρός, σκοτάδι χωρὶς φῶς. Ἐκεῖ ἀνοίγεται τό βιβλίον τῆς ζωῆς κάθε ἀνθρώπου, ἐνῶ καί οἱ ἄνθρωποι χωρίζονται σέ δικαίους καί ἁμαρτωλοὺς. Τό ἀνθρώπινο σῶμα κατὰ τή Δευτέρα Παρουσία θά ἀναστηθεῖ ἄφθαρτο καί γιά τοὺς καλοὺς καί γιά τοὺς κακοὺς. Αὐτὴ εἶναι ἡ διδασκαλία

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπε ὁ Κύριος: «Κάποτε ὑπῆρχε ἓνας πλούσιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐφοροῦσε πορφύραν καὶ λινὰ ἐνδύματα καὶ ἐζοῦσε καθημερινῶς μέσα σέ μεγάλην πολυτέλειαν. Κοντά εἰς τὴν πύλνν του ἦτο ξαπλωμένος ἓνας πτωχός, ὀνομαζόμενος Λάζαρος, γεμῆτος πληγές, ὁ ὁποῖος ἐπιθυμοῦσε νά χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψίχουλα πού ἐπεφταν ἀπὸ τό τραπέζι τοῦ πλουσίου. Ἀκόμη καὶ τὰ σκυλιά ἐσυνείθιζαν νά ἔρχωνται καὶ νά γλύφουν τίς πληγές του. Συνέβη δέ νά πεθάνῃ ὁ πτωχός καὶ νά φερθῇ ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἐπέθανε δέ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. Εἰς τὸν ἄδην, ὅπου ἐβασανίζετο, ἐσῆκωσε τὰ μάτια του καὶ βλέπει ἀπὸ μακρὰ τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους του. Καὶ ἐφώνησε καὶ εἶπε, “Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησέ με καὶ στείλε τὸν Λάζαρον νά βουτήξῃ τὴν ἄκρη τοῦ δακτύλου του σέ νερό καὶ νά δροσίσῃ τὴν γλώσσά μου, διότι ὑποφέρω μέσα σ’ αὐτὴν τὴν φλόγα”. Ἀλλ’ ὁ Ἀβραάμ εἶπε, “Παῖδί μου, θυμήσου ὅτι σὺ ἀπῆλυσες τὰ ἀγαθὰ σου εἰς τὴν ζωὴν σου ὅπως καὶ ὁ Λάζαρος τὰ κακὰ· τώρα ὅμως αὐτὸς ἐδῶ παρηγορεῖται καὶ σὺ ὑποφέρεις. Καὶ ἐκτός ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει μεταξύ μας ἓνα μεγάλο χάσμα ὥστε νά μὴ μποροῦν νά περάσουν ἐκεῖνοι πού θέλουν νά διαβοῦν ἀπ’ ἐδῶ σ’ ἐοῆς, οὔτε οἱ ἀπ’ ἐκεῖ σ’ ἐμᾶς”. Τότε εἶπε, “Σέ παρακαλῶ λοιπὸν, πατέρα, νά τὸν στείλῃς στό σπίτι τοῦ πατέρα μου, διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς, νά τοὺς νουθετήσῃ, διὰ νά μὴ ἔλθουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τῶν βασάνων”. Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Ἀβραάμ, “Ἐχουν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας, ἄς τοὺς ἀκούσουν”. Αὐτὸς δέ εἶπε, “Ὁχι, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ’ ἐάν κάποιος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς πᾶν σ’ αὐτοὺς, θά μετανοήσουν”. Ἀλλ’ ὁ Ἀβραάμ τοῦ ἀπήντησε, “Ἐάν δέν ἀκοῦνε τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας, δέν θά πειθοῦν καὶ ἂν ἀκόμη ἀναστηθῇ κάποιος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς”».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθην. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Αἰθιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης. Οἱ δίκαιοι θά κληρονομήσουν τὴ δόξα, ἐνῶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὴν κόληση.

Ποιὸ εἶναι ὅμως τὸ ἀληθινὸ νόημα τῶν εἰκονικῶν ἐκφράσεων γιὰ τὴν κόληση; Οἱ παραπάνω εἰκόνες δέν πρέπει νά κατανοηθοῦν ὡς πραγματικότητα, ἀλλῆλα σὰν ἀπλῆς εἰκόνες. Ἡ, ὅπως ἴλεει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ στό μέλλον θά ποθοῦν τὴν ἁμαρτία, ἀλλῆλα ἐκεῖ δέν θά μποροῦν νά ἁμαρτήσουν. Αὐτὴ ἡ ἀδυναμία θά εἶναι γι’ αὐτοὺς μιά μεγάλη τιμωρία. Σὰν νά καίγονται στὴ φωτιά ἢ σὰν νά τοὺς κατατρῶνε τὰ σκουλήκια.

Ὡστόσο, ἡ κόληση δέν ἔχει σχέση μὲ σωματικές τιμωρίες. Εἶναι κυρίως ὑπόθεση τῆς ψυχῆς, τοῦ ἔσω ἀνθρώπου. Οἱ εἰκονικὲς ἐκφράσεις εἶναι λόγοι ποιμαντικοὶ γιὰ τὴν κατὰ Χριστὸν παιδεία καὶ τὸν σωφρονισμό τῶν χριστιανῶν. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη παντοῦ, ἀκόμα καὶ στὴν κόληση. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιούργημα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη δέν λειτουργεῖ μόνο ἀπὸ τὴν πλευρά τοῦ Θεοῦ, ἀλλῆλα παράλληλα ἐπενεργεῖ καὶ στὸν ἄνθρωπο πού τιμω-

2 Νοεμβρίου 2008: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ

Ἀκινδύνου, Πηγαίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἀνεμποδίστου μαρτύρων († 341-345), Θεοδώρου, Λάμπρου καὶ ἀγνώστου, τῶν ἐν Ἀγρινίῳ νεομαρτύρων († 1786).

Ἦχος: γ΄ – Ἐωθινόν: Θ΄ – Ἀπόστ.: Γαλ. α΄ 11-19 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ις΄ 19-31.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 9 Νοεμβρίου, Ζ΄ Λουκά.

Ἀπόστολος: Γαλ. β΄ 16-20 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. π΄ 41-56.

ρεῖται στὴν κόληση. Σ' αὐτὴ ὁμως δὲν λειτουργεῖ μὲ τὸ ἀληθινὸ της περιεχόμε-
νο, τὴν κένωσή του δηλαδή καὶ τὸ «γέμισμά» του μὲ Θεό, ἀλλῆ ἀνεργεῖ δια-
στροφικά· γιὰ τὴν προσωπικὴ του ἱκανοποίηση μόνο καὶ ὄχι ὡς γεγονός πού
ὀδηγεῖ στὴ δημιουργία τῆς κοινωνίας του μὲ τὸν Θεό. Ἐπομένως, τὸ κλειδί γιὰ
τὸν παράδεισο ἢ τὴν κόληση τὸ κρατᾷ ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴν παρούσα ζωὴ
καὶ ὄχι ὁ Θεός.

Κόληση εἶναι ἡ ἁμαρτία

Ὁ Θεός σέβεται τὴν ἀνθρώπινη ἐλευθερία, γιὰ τὴν παραχώρησε.
Ἔτσι καὶ στὴν κόληση εἶναι παρῶν, ἀλλῆ δὲν ἐκβιάζει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν πα-
ρουσία Του. Δίνει καὶ ἐκεῖ τὸ δικαίωμα στὸν ἄνθρωπο νὰ Τὸν ἀγνοεῖ καὶ νὰ Τὸν
ἀρνεῖται. Τί παρεμβαίνει ἀνάμεσα στὸν Θεό καὶ στὸν ἄνθρωπο ὡς ἀνασταλτικὸς
παράγοντας ἀκοινωνησίας μεταξύ τους; Ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ παραμονὴ σ' αὐτὴ,
πού εἶναι ἡ χειρότερη μορφή κόλησης κι ἐδῶ κι ἐκεῖ. Ἡ ἴδια ἡ ἁμαρτία τιμωρεῖ
τὸν ἄνθρωπο. Δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ κοιτάξει στὰ μάτια τὸν Θεό. Νὰ γιὰ τὸ ἁμαρ-
τωλὸς ζεῖ μέσα στο σκοτάδι τῆς χωρὶς ἀγάπης καρδιάς του.

Εἶθε νὰ μὴ νιώσει κανένας μας τὴν ὑπαρξιακὴ μοναξιά, πού σάν ἀκοινωνη-
σία μὲ τὸν Θεό ἐκφράζεται στὴ σημερινὴ παραβολὴ καὶ σάν φηλόγα, πού κατα-
καίει τὰ «σωθικά» τῆς ψυχῆς. Ἀπεναντίας νὰ νιώσει τὴν αἰώνια χαρὰ τῆς κοινω-
νίας του μὲ τὸν Θεό. Ἀμήν.

† Α. Χ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς
«Φωνῆ Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ
Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θά ὀμιλεῖ. 2) Κά-
θε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆ Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ
Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καὶ ὀμιλεῖ
ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου
Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευθυνση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν
διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκουμενικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς
Διακονίας στο Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm